

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy óra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivétellel.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Főplacc, a városházzal
szemben.

Hirdetések a legmár-
sékeltbb árszámítás
mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE.

Az elszigeteltek.

Debreczen, szeptember 9.

A magát *néppártnak* nevező főuri izgatók és felforgatók szövetkezete ma-holnap teljesen el lesz szigetelve a józan hazafias közvélemény üdítő ten-gerében. A mult héten megtartott püs-pöki konferenzia zárt ajtó mögöl is világosan és érthetően szivárgott ki az az *örömhír*, hogy a katolikus egyház-nagyok tanácskozása folyamán nem emelkedett egyetlen hang sem, a mely a *Zichy Nándor*-féle tulzásokkal szoli-daritást vállalt volna.

E nagyfontosságú konferenzián fé-nyesen győzött amaz eszme, melyet Magyarország hercegprimása annak idején a *Pax* jelszó alatt hangozta-tott s a melynek előbb-utóbb, az iz-galmak lecsillapultával, győzedelmes-kednie kellett. Mert nehéz lett volna föltételezni a magyar főpapoktól, hogy ők a *szeretett vallásnak s a haza* ne-vében szítsák azt az áldatlan tüzet, melyet *egy izgató csapat* gyújtott meg az egy időre könnyen félrevezethető nép lelkében.

E veszedelmes *játék a tüzzel* csak egy pár helyen kezdett sikerülni a fő-uri és alpapsági hecczelőknek.

Ma a püspöki konferenzia *meg-nyugtató* lefolyása után s három héttel a szabadelvü reformtörvények életbe-lépése előtt, nincs az országban az a vakbuzgó vidék, nincs az állampol-gároknak az a számottevő csoportja, a mely hajlandó a törvény s a béke el-teni izgatókkal egy huron pendülni.

Az ország több vidékéről — neve-zetesen a Bánságból és Pécs környéke felül — máris örvendetes hírek érke-znek, melyek a mellett bizonyítanak, hogy azok a *vallástalan* reformok korántsem fognak a sokat emlegetett *nép* körében oly nagy *visszatetszést* és *megbotránkozást* szülni, mint azt az ultraklerikális had nap-nap mellett megjósolni jónak látja. Az egyházpoli-tikai törvények életbeléptetésére vonat-kozó alispáni rendeletet dobszó mellett hirdetik ki a falusi lakosságnak s a nép nem indul fel az istentelen libe-rális államhatalom ellen. Sőt ellenke-zőleg figyelemmel hallgatja s érdeklő-déssel kíséri a jegyző magyarázatait, melyek azt hangsúlyozzák, hogy a honpolgároknak ez új kötelezettsége amilyen *hasznos és czélszerű az államra*, éppoly *veszélytelen az egyházra* s a nép *vallásos érzületére* nézve. És a mellett még ugyanez valami nagy zaklatással bizony nem jár. A nép a falusi *jegyzőnek mondókáját* az ország ugyanis katolikus egynébány vidékén még lelkesen meg is éljenezte.

Tehát korántsem irtózik a szabad-elvűség ördögétől. Ezt csak a nép-párti fekete sereg festi a falra, e pingálási kedvtelésükben az ultramon-tán főurakat hovatovább nem lesz ér-demes zavarni. Hisz ma már se a püs-pökökre, se a népre nem támaszkod-hatnak. *Egdedül, elszigetelve állanak ők, ahogy etejétől fogva megérdemelték.*

— **Változás az anyakönyvi felügyelői ke-rületekben.** A belügyminiszter az állami anya-könyvi felügyelői kerületek beosztását annyi-ban változtatta meg, hogy a székesfővárost a *törvényhatósági joggal felruházott vá-rosokat* és a rendezett tanácsú városok közü-azokat, a melyekben a polgármester az anya-könyvvezető, az állami anyakönyvi felügyelő-k hatósági területköréből kivonta, egyszersmind azonban az illető állami anyakönyvi felügye-lőket miniszteri biztosok minőségében, e vá-rosok területére nézve, a felügyelő hatósági utasítás 14. §-a alapján megbizta ez utasítás 4 §-ában jelzett feladatok teljesítésével. E szerint a debreczeni anyakönyvvezetői hivatal közvetlen S monffy Imre polgármesternek alá rendelve.

— **Belföldi hírek.** (*Tisza Kálmán Nagy-váradon.*) Tisza Kálmán levelet intézett Hlatky Endre pártelnökhöz, a melyben érté-sére adja, hogy beszámoló beszédét még e hónapban kívánja megtartani. Tisza Kálmán tiszteletére a választók banketet rendeznek, a hol ő — mint rendező — most is pol-köszöntő formájában mondja el program-beszédjét. — (*Vörös László államtitkár jelölése.*) A Huszár Károly báró halála át-tal üresedésbe jött székvárosi mandátum. A választók Vörös László kereskedelmi minisz-ter államtitkárnak ajánloták föl, ki el is uta-zott a programbeszéd megtartása végett. — (*A czeglédi mandátum.*) Czeglédén, már megindult a képviselőválasztási mozgalom. A szombaton tartott népes értekezleten meg-jelent Kossuth Ferencz kijelentette, hogy ez idő szerint nem tehet eleget a polgárság óhajának s nem fogadhatja el Czegléd mandátumát s ajánlotta a rövid ciklusra maga helyett B. Molnár Sámuel pártelnököt. Az értekezleten a nagy többség Takács József ref. lelkészét kívánja felkérni. A kisebbség Hegedüs Károly budapesti ügy-véd nevét is hangoztatta. Ezek folytán a sze-pt. 18-án mezejtendő választás egyhangu-nak nem izérkezik. — (*Az 1896-iki költ-ségvetés.*) Lukács László pénzügyminiszter az 1896-iki költségvetést, melyet a király jóváhagyott már szeptember 29-én fogja a Ház elé terjeszteni kimerítő jelentés kísé-retében.

— **Külföldi hírek.** (*Uralkodónk Német-országban.*) A király nem halasztotta el stettini útját, hanem utra két Németországba. — (*A megsértett német tisztikar.*) A francia hadügyminiszter fölszóllította Munier tábornokot, hogy ne írjon többet cikkeket a párisi ujságokba. Munier följánlotta, hogy a bíróságban levő adatokat diplomacziái uton rendelkezésére bocsátja Vilmos császárnak. A hadügyminiszter nem vett tudomást erről az ajánlatról. (*Wekerle Sándor Bukarest-ben.*) Több bukaresti lap a napokban közölte azt a hír, hogy Wekerle Sándor volt minisz-terelnök a csernavodai Duna-híd megnyitása alkalmából rendezendő ünnep-éteken részt fog venni és ez alkalmat fel fogja haszná ni arra, hogy Bukarestbe is ellátogasson, mert

az e célja, hogy a románia vezető államfér-fiakkal érintkezésbe lépve, szivélyesebb vi-szonyt létesítsen a két szomszéd állam között. — (*A Lord-Mayor Párisban.*) A londoni lord-mayor Párisba érkezett; a közönség ovációkban részesítette. A köztársaság elnöke kihallgatáson fogadta a lord-mayort. A lord-mayor kijelentette, hogy a City képviselete nagyon megtisztelve érezte magát, ha a köztársaság elnökét Londonba jöveletekor fogadhatná. Faure elnök erre köszönetet mondott, és hozzátette, hogy Angliába uta-zásának kérdése most nem forog szóban.

László főherceg halála.

Debreczen, szeptember 9.

Nyolcz szál halványsárga, rezgő lánggal égő gyertya között, egyszerű ravatalon né-mán és hidegen fekszek a szerencsétlen vé-get ért ifju főherceg, a kinek elhunytá igaz és mély fájdalmat keltett az egész ör-szágban, az egész monarchiában.

Az emberek könnyes szemmel beszélnek róla a szép szoretetreméltó, a délczag itju-ról, a ki becézgetett kedvence volt az egész magyar nemzetnek, aki alig néhány nap előtt még csupa életerő, csupa tettvágy, csupa remény volt és ime, ma már ott fekszik le-őlmözött koporsóban, megüvegesedett szemek-kel, sárgán, örökre elnémult ajkakkal.

A mi koronás urunk, királyunk rövid de minden szavában mély fájdalmat kifejező részvét-táviratot intézett a mélyen sujtott főhercegei családhoz.

„Veletek sirok, — így hangzik a felsé-ges ur sürgönye, — isten vigasztaljon meg bennünket és adjon nekünk erőt a fájdalom elviselésére.“

A ravatal.

Szombaton báró Vécsey főudvarmester és Loebenstein udvari szertartásmester meg-egyeztek abban, hogy a koporsót a pavillon-ból a kórházi kápolnába tétetik át. A kór-ház hat markos legénye vállára emelte a holttestet rejtő ólomkoporsót s átvitte a ká-polnába, a hol az Entreprise emberei ideig-lenes ravatalt állítottak fel. A koporsótól jobbra imaszámolyt állítottak fel, a hol min-dég egy apácza imádkozik az olyan korán és szerencsétlenül elhunyt főherceg lelki fűdveért.

A kórházi kápolna azonban nem lát-szott elég alkalmasnak a koporsó elhelye-zésére.

Azért is szombaton éjjel fél tizenkét órakor a koporsót az Entreprise emberei ko-csin felvitték a József főherceg Szent György-téren épült palotájába, a hol az első emeleti nagyteremben ideiglenes ravatalra helyezték.

A koporsóhoz, a mig a palotában lesz, nem bocsátanak senkit. Kedden éjjel átszáll-ítják a Zsigmond-kápolnába, a hol szerdán déli tizenegy óráig a közönség is megtekintheti. Délután nagy pompával eltemetik a földgúltat.

Előkészületek a temetésre.

A ravatalhoz a szükséges kellékeket di-szítéseket és czimereket Bécsből fogják Buda-pestre szállítani.

A fődvarmesteri hivatal szombaton megrendelte azt a nagy vert rézkoporsót, a melybe a László főherceg tetemét magában rejtő alpakka koporsó jön. A rézkoporsó méreteit ma délben vették föl s az ugyan olyan nagy lesz, mint József és István nádorok koporsói.

A nádor család tagjainak koporsójánál mindenütt van egy ezüst urna, a melyben az ott pihenőknek a szívét őrzik. Ez az urna László főhercegnél hiányozni fog, mivel a főherceget tudva levőleg nem bonczolták föl.

A szerdai temetés a lehető legegyszerűbb lesz, s a beszentelésnél csupán az udvari, polgári és katonai méltóságok lesznek jelen, mivel a Szent Zsigmond kápolna oly szűk, hogy 200 embernél többet magába nem foglalhat.

A beszentelés iránt ezután fog intézkedni a fődvarmesteri hivatal, de valószínű, hogy a gyászszertartást Vaszary Kolos biboros hercegpimás vagy Császka György kalocsai érsek végzi, a kinek Steiner és Holdházy püspökök fognak segíteni.

A beszentelés után királyi testőrök viszik le a koporsót a sirboltba, a hol már kijelölték, hol fogja örök álmát aludni az oly szerencsétlen véget ért ifjú főherceg.

A király a temetésen.

Mint a Nemzet értesül, ő felsége a király is Budapestre jó, még pedig az eddigi hírek szerint kedden kora reggel külön udvari vonaton s ezen jönnek az uralkodó család tagjai is.

Apróságok az ifjú főhercegről.

Alább néhány érdekes apróságot adunk a szerencsétlenül elhunyt fiatal főhercegről. Élénken jellemzik ezek az apró vonások a fiatal királyi herceget: magyar volt testben-lélekben, méltó fia szeretett édes atyjának a magyar József főhercegnek.

A főhercegi család 1890-ben egy udvari ünnepségre fölutazott Bécsbe. Holdházy mint a kis hercegek nevelője, velük volt. Az ünnepségen Albrecht főherceg német nyelven kérdezett valamit László főhercegtől, mire az olyan akadozva és töredeve felelt vissza, hogy Albrecht főherceg a következő szavakkal fordult Holdházyhoz:

— Ladislaus spricht so deutsch, wie der letzter Husarenkorporal. Das ist nicht recht. Sie erziehen die Kinder in sehr sovinstischem Geiste. (László úgy beszél németül mint a legutolsó huszárkáplár. Ez nincs rendjén. Ön fölötté sovinstizta szellemben neveli a gyermekeket.)

Holdházy erre azt felelte, hogy a német nyelvet gramatika útján nem lehet elsajátítani. Hogy valaki korrektül beszélhesse a német nyelvet, azt csakis hosszas társalgás útján lehet elérni. József főherceg környezetében pedig a társalgási nyelv: a magyar.

Albrecht főherceg ettől a perctől kezdve ellensége lett Holdházynek, mert azt hitte, hogy Holdházy az, a ki a főherceg környezetébe annyira beleoltotta a magyar szellemet. Sokszor meg is próbálkozott, hogy Holdházy helyett más nevelőtkapjanak a kis főhercegek, de József főhercegnél próbálkozása mindig hajótörést szenvedett.

A kis László herceget *Brzsébet* király asszony is nagyon szerette. Minden egyes alkalommal kitüntette szeretetével és rokonszenvével. A legutolsó udvari estén is maga mellé ültette s mindig a kis László herceget szolgált hűsítőkkal a felséges asszonynak. Nem is hivta másképp a kis herceget, mint: — *Mein Lieber Lilli.*

József főhercegnek nagy öröme telt abban, hogy fia az ő ezrede, a 37-ik nagyváradi gyalogezred tisztikarának a tagja. László főherceg is nem egyszer beszélt erről lelkesülten, de különösen akkor, midőn először időzött ezrede tisztikarának körében.

László főherceg neveltetése tisztí ki-nevezésével nem szűnt meg. Ezután még gyakrabban lehetett látni a Rákoson, hol majd mint szakasz-, majd pedig mint századparancsnok működött.

Még ugyanabban az évben részt vett a kőszegi hadgyakorlatokon is, hol a 19-ik sz. gyalogezredhez volt beosztva.

A tizennyolcz éves főherceg, akár csak ezredének többi tisztje *gyalog masirozott Győrtől Pozsonyig és onnan Kőszegre*. A kőszegi döntő ütközetben, amint szakaszát előrsi szolgálatra felosztotta, véletlenül találkozott felséges atyjával, aki lóháton, nagy kíséretével bejárta az egész csatamezőt. László főherceg *vigyázz* állásba vágta magát és háromszor tisztelgett a kardjával. De József főherceg, a honvédség főparancsnoka, nem bírta türtöztetni apai örömét. Magához intette fiát s *lehajolva lováról perczekig ölelte csókolta*. József főherceg nagyon büszke volt a kis hadnagyra és az ütközet lefuvása után azonnal hosszabb táviratot küldött a fiáért remegő fenséges asszonynak, hogy László milyen derekasan viselte magát a csataterén. A hadnagy ur, valahányszor szabadságot kapott, mindannyi-

szor Alcsuthra sietett. Valóságos örömnapok voltak ezek a főhercegi család számára. Nővérei, a kik szintén imádták, rendesen elbeszélgették vele *hadi kalandjait*.

Tanügy.

* Orvos-tanári változás a főreáliskolában. Állami főreáliskolánk orvosa és egészség-tanára, dr. Bruckner Ernő, a ki ezen állást több éven át, igazi ügyszeretettel töltötte be, s a ki, ez idő alatt, jelentékeny irodalmi tevékenységet fejtett ki az iskolai egészségügy terén, — orvosi gyakorlatának nagyobb elfoglaltsága miatt — benyújtotta lemondási nyilatkozatát a közoktatásügyi miniszteriumhoz. Addig is, míg a miniszter dr. Bruckner utódát kinevezi, dr. Varga Emil, jeles képzettségű fiatal orvosunk fogja mint helyettes, a főreáliskolai orvos-tanári tisztet betölteni.

* Keresztyén tanárok zsidó iskolában. A nagyváradi ort. izr. polgári iskolában legújabbán két tanszéket töltöttek be rendes tanárokkal, mindkettőt keresztyénnel. A matematikai tanszakra Tóth József nagyváradi református segédlelkész vallástanárt a debreczeni kollegium volt növendékét, a nyelvészetre Balázs György nagy-bittsei polgári iskolai tanárt hívták meg. Tóth József új állása folytán csak vallástanári állásától válik meg, mint segédlelkész helyén továbbra is megmarad s „Ébresztő” című református néplapját tovább szerkeszti. Az új tanárok e héten foglalják el állomásukat.

* Bolrás az iparos segédek tanfolyamára. Debreczenben az iparos-segédek részére a továbbképző és szakrajz-tanfolyamot a jövő 1895—96. évi téli hónapokra is megnyitjuk. A tantolyam most 1895. évi október hó 6-án kezdődik és márczius 29-ig tart. A tanítás két tanfolyambao történik, ugymint a kezdők és haladók tanfolyamában. A kezdők tanfolyamába a szabályzat értelmében felvehető az olyan izaros-segédek, kik az iparostanoncziskolát sikeresen bevégezték, vagy legalább igazolják azt, hogy írni, olvasni jól tudnak és a számolás elemeiben eléggé járatosak. Felvehető az iparos-tanonczok is, a kiket az 1893. évi 23,564. számú miniszteri rendelettel az iparostanoncz iskolák részére szervezeti szabályzat alapján az alsó fokú iparos iskola látogatásától a kir. tanfelügyelő felmentett, vagy felment. Kivételesen felvétetnek önálló iparosok is, de miattuk a tancél megszabott mértékét fokozni nem lehet. — A haladók tanfolyamába azok vétetők fel kik a kezdők tanfolyamát mindvégig látogatták és tanfolyamot az első évben megfele-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A napszám.

Irta: Békefi Antal.

Meghalt az asszony, az ember sirt. Sirt igazán, ritt a szivéből. Csupa könyfolt volt a szemalja. A gyermekeket rendbeszedte, berakta a kuczkóba, és csitította őket. A nagyobbak, a ki már tudta, hogy mi a baj és sirt, egy darab héjas kenyérral betömte a száját. Mig ezt majszolta, addig nem lár-mázott. A mécses ellobant. A zsinja kiszáradt és a vatája égett és füstölt. A mirha volt ez az istenlátta szegény halottja mellett . . .

Jöttek az alsó- és felső-házból jó lelkek, a kik keresztet vetettek és mondák:

— Szegényke, neki jó.

— Jó ám, oszt' egy szemet se ment ki a formájából.

— Szép halott. Nézze kend már.

— Oh szép. A jó embert nem torzítja el az isten a halotti ágyon — mondja egy valaki.

Aztán:

— A doktoromhoz is szalajtasson kend — tanácsolta az öreg esztergályos vén legény a munkás-czimborának — mert annak is tudni

kölli, hogy a Julius már így van. Irást kell rulla vonni . . .

A jó lelkek közül valaki majd csak beszél a kerületi doktorhoz. Az majd jön és pápaszemmel megnézi a halált.

Oh, bizony, nagy szomorúság ez. A szegény napszámos szomorkodva nézte a szegény asszonyt, a ki ott feküdt kis rongyos kacabában, a mit utoljára ráhuzott, mikor mondta:

— Fázok, hé Andris.

Fázott és ráhuzta a kis rongyos kacsabajt és éjtére — oh, uram, irgalom anyja — egészen kihült. Olyan volt a keze, mint a vas. Hideg és kemény. Pedig milyen fúrge, dolgos, soványka kéz volt ez: igen, mindig tisztán tartotta a szegény, édes, kis ördögöket, a kik minden évben szaporodtak s ott ülnek mostan öten egy szomorú csomóban megbujva a kuczkóban, a subán, mint a verébfiókok.

A napszámos elkesergett, az ágyfát fogdosta és nézte a halottat és hosszukat húzta a fülelét levegőből,

— Rossz ezag van itten, nyissa kend ki az ablakot, — mondá valaki.

Egy templomos vén asszony, a ki ott kuporgott az ágy előtt, keresztet vetett magára és félbeszakította a megható siratót:

— Jaj szentjeim, mög ne torobáljátok. Jó körösztyén nem nyija ki a halottas ház ablakát.

— Mier? No.

— Itthon van még a szövényke lelke.

Fölnézett jámbor pillantással a szent képre. Aztán a halottra vetette tekintetét, — mintha töle várna ezért a kegyelemért áldást.

Oh, hát igen: itthon van még a szegény napszámos-asszony lelke. . . A férfiember mereven körülhordozta tekintetét. Mintha keresné: hol van? A kis pohár fényesen csillant meg az almárium tetején. Tán abban van. . . A fehér bogycos koszoru ott van nyolcz esztendeje az üveg alatt, a falon. . . Tán bizony odaszállt a száraz levelek közé?

A gyerekek közt lárma támadt a kunyhóban. A kisebbik belekapaszkodott a nagyobbik kezébe, a melyikben a kenyeret tartotta és kiáltott, mint egy kis tigris. . . A nagyobbik gyerek megértette a szóvalán beszédet és tört egy darabot a kenyérből a kisebbeknek. . .

Már bizonyos, hogy az asszony lelke ott van köztük. Az egy esztendő Palkó beszédét bizonyosan ő magyarázta meg Jankónak. . .

eredmény
mának cz
jezni, s a
hogy a m
esetekre v
és költség
tanfolyam
szakrajz
folyamba
és péntek
ösmerekek
Tantárgya
Szám- és
A szükség
ják és a l
törvények
elemel és
rajz-tanfoly
dél előtt 8
A rajzolás
kapcsolato
értéséhez
szükséges
A szakrajz
számához
ismét két-
A tantolya
főreáliskola
Nagy-Hatv
Felvétel és
20-ig, köz
napokon d
telre jelen
az igazgat
dij 7 frt.
2 frt 50
jan. 5-ig ke
résztvevők
tanfolyam
rajzeszköz
vevők felel
károkat m
viágosítás
vagy eseti

* Felh
demokrata
ezelőtt a la
hazafias ir
fokozatos j
munkásaiho
Ebben a f
munkáspárt
kedésre s
akik a dem
értenek. H

A nap
element, kap
koporsót, k
fehér festék
leje szövel
hogya:

Paty

Szép,
mint a szer
rágok is vo
Minder
árából. De
Lágy, mint
S Paty
ték a jó en
az asszony

— A l

mondták.

Ugy n

Mikor

napszámos

tektette a

ágyazva b

ágyra fekte

Utoljára

— Mik

vos a munk

eredményével elvégezték a haladók tanfolyamának célja: az elkezdett tananyagot befejezni, s a hallgatókat annyira előkészíteni, hogy a megállapított adatok alapján könnyebb esetekre vonatkozó tervrajzokat elkészíteni, és költségvetést csinálni kézesek legyenek. A tanfolyam ismét esti tanfolyamra és ipari szakrajz gyakorlására terjed ki. Az esti tanfolyamban heti négy órán, nevezetesen kedden és pénteken este 7 órától 9-ig az általános ismeretek megszerzésére nyújtunk alkalmat. **Tanfolyamok:** 1. Fogalmazás és irálytan. 2. Szám- és mértan. 3. Könnyűvezetés. A szükséghez képest, ha a résztvevők kívánják és a költségekből kielik: 4. Az ipar-törvények ösmertetése. 5. A nemzetgazdaság elemei és ipar történelmének vázlat. A szakrajz-tanfolyam szintén heti 4 órán vasárnapon délelőtt 8 órától 12 óráig lesz a tanítás. A rajzolásán kívül a tanár, a rajzolásal kapcsolatosan, közölni fogja a rajzok megértéséhez és a tervvázlatok készítéséhez szükséges elméleti ismeretek elemeit is. A szakrajz tanítása a résztvevő iparosok számára és az iparágak minőségéhez képest ismét két-két tanítási csoportra oszlik meg. A tanfolyamra jelentkezni lehet az állami főreáliskola igazgatóságánál (Debreczen, Nagy-Hatvan-utca, reálisk. épület, I. emelet.) Felvétel és beírás szept. 10-től szeptember 20-ig, köznapokon délután 4-6 óráig, vasárnapokon délelőtt 9-12 óráig. — A felvételre jelentkezők kötelesek munkakönyvüket az igazgatóságnál bemutatni. Beirási és tandíj 7 frt. Ebből 4 frt 50 krt a felvételkor, 2 frt 50 kst pedig a tanfolyam II. felében jan. 5-ig kell befizetni. Ezen díjak fizetése után a résztvevőknek rajzeszközöket és írószereket a tanfolyam igazgatósága ingyen szolgáltatja. A rajzeszközök megkiméltéért azonban a résztvevők felelősek s az esetleg előfordulható károkat megtéríteni tartoznak. Bővebb felvilágosítást a tanfolyamról kiadott tudósítás vagy esetleg az igazgatóság levéiben nyújt.

Vegyes hírek.

* **Felhívás a munkásokhoz.** A nemzeti demokrata munkáspárt, amely négy évvel ezelőtt alakult meg a munkások helyzetének hazafias irányban, nemzeti szellemben való fokozatos javítás végett. Szózat Magyarország munkásaihoz: czímen felhívást bocsátott ki. Ebben a felhívásban rámutat a szociálista munkáspárt vezéreinek üzenelmeire és szervezőkérésre szólítja föl azokat a munkásokat akik a demokrata munkáspárt céljaival egyetértenek. Hangsúlyozza, hogy nem a szociá-

lie elvek ellen foglal állást, hanem az ugynevezett nemzetköziség és azon jelszavak ellen, amelyek a munkáskérdés megoldását erőszakkal, bujtogató tüntetésekkel akarják elérni. A felhívás ezután bejelenti, hogy a harcot „a szociáldemokrata népbolondítók seregével” és céljai elérésére pártgyűléseket, szakgyűléseket, munkás tanácsosásokat, felolvasásokat, mulatságokat fog rendezni és törekedni fog maga köré csoportosítani az iparosifjuság önképző köreit és a munkásgyűléseket. Végül csatlakozásra szólítja föl a magyar munkásokat, hogy a maiaknál boldogabb napok virradjanak rájuk.

+ **Tradició.** Gróf Zichy Nándor müncheni beszédében újra hangsúlyozta a történelmi és családi tradíció lényeges voltát, amelyet ma Magyarországon lábball taposnak. Ezzel kapcsolatosan a Vasvármegye című lapnak egyik barátja egy hirdetést küld be, amely 1849-ben jelent meg. Ez a hirdetés pedig a következőképpen szól:

Örömhír!

A császári orosz segéd-hadsereg erélyes közbenjárására a rég óhajtott béke helyreállított.

Ezen örömhír az egész közönséggel azzal tudatják, hogy annak ünnepélyes megünnepelésére ma este az egész város fényesen kivilágítandó.

Éljen felséges törvényes Királyunk
Első Ferencz József!

Éljen ennek felséges szövetségese
Miklós Czár!

Éljen a császári orosz segéd-hadsereg
parancsnoka

herczeg Paskiewitsch!

Kelt Debreczenben, aug. 13-án 1859.

Gs. Kir. Országos főbizos.

Gróf. Zichy Ferencz.

* **Apró hírek.** (A beteg trónörökös.) A Mendelhágon időző prezuntív trónörökös, Ferencz Ferdinánd főherczeg, nemsokára Madeirába ntazik hosszabb tartózkodásra. — (Az alföldi szociálisták gyógyszer.) Fábri békési alispán előterjesztésére Hirsch báró az Apponyi gróftól vett 2500 holdas birtokát eladja apró parcellákban, igen kedvező feltételek mellett. A vétel és eladás finanszírozását már meg is kezdte az aradi népbank csaba fiókját. — (Uj nagy csatorna két tenger közt.) A Keleti és a Fekete tengert csatornával akarják összekötni. Az építési idő öt évre van meghatározva, az építési költség pedig 200 millió rubel. A csatorna hossza 1600 verszt.

Színház.

* **Egy debreczeni leány, mint primadonna.** Lux Edit, a bécsi konzervatórium végzett növendéke, a ki a télen tartott egyetemi hangversenyen oly szép siker mellett mutatta be tehetségét s a kit Debreczenhez széles körű ismeretség csatol, a győr-soproni színtársulathoz szerződött primadonnának. — A társulat jelenleg Pápán időzik.

Irodalom — Művészet.

* **Bessonyei György szobra.** Szabolcs-vármegye, a millenniumra, 14 000 forint költségen elkészítteti Bessenyei György szobrát. Az Országos Képzőművészeti Tanács most pályázatot hirdet e szoborműre. Csúpan magyar szobrászok pályázhatnak és a pályaművek 1895. december 31 ig küldendők be.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk akadémia palotájában.

A debreczeni Munkás Dalegylet szept. 14-én tartja a „Margit”-ban tánc és dalestélyt.

Zeneestély a „Bika” kávéházban: hétfőn Magyar testvérek, szerdán Rácz Károly. Az „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11-12 órakor.

Esik eső karikára . . .

Debreczen, szeptember 9.

Tegnap délután háromnegyed három órakor sötét, nehéz fellegek borították be a három hét óta szomorúan egyhangú, szürke, forró égboltozatot. A kávéházakban összegyűltek fejüket az emberek és jóleső kíváncsisággal pillantottak ki a homályosodó utcáira. A Hungária előtt tüneményes gyorsasággal ürültek ki a nyáriasan zöld asztalok és Dezső, az ideális főpinczér rendes vigyázz! állásából csakhamar futólépésekben száguldotta körül a kávéház márványasztalait. . . Szél lendült végig a korzó gömbölgő között és a kávéház egyik sarokasztalánál néhány vidéki fiatal földbirtokos tüntetőleg rendelt meg Dezsőnél egy üveg **** Martell-t,

— Lesz eső! — szóltak örömpörögő kebellet és az álmos, fáradt, sötét lusta kávéházi hangulat egyszerre emelkedettség tekintetében a sárgaföldig lefőzte a legkedélyesebb születésnap vagy jubileumi bankettet is.

És künn a tanyákon?! A széles kalapuczivisek honában, ahol hetek óta imájában, foglalva kéri a magas eget gyermek s aggyegyes csipetnyi esőért? . . .

A napszámos aztán föltette a kalapját és elment, kapott hamarosan fekete gyalutlan koporsót, két lilomszál volt ráfestve, olyan fehér festékkel, mint a hó és mindjárt melléje mázolta a nagy irástudó ur, a ki árulja, hogy:

Itt nyugszik

Patyolat Andrásné, Benei Julis.

Élt 30 esztendő.

Szép, finom és olyan fehér betűk voltak, mint a szemvedő. Azon pedig nagylevelű virágok is voltak.

Minden kitellett szépen a két párna toll árából. De jó, jó, puha pehely volt mind. Lágy, mint a felhő. Julis asszony maga fosztotta.

S Patyolat András isten igazában dicsérték a jó emberek. Patyolat András szerette az asszonyt.

— A halálban is tisztóletben tartja, — mondták.

Ugy nyult a hideg asszonyhoz, mintha élne.

Mikor a doktor megvizsgálta a halált, a napszámos asszonyt az ura felölelte és belefektette a tiszta koporsóba. Szépen fel volt ágyazva benne a forgács. Arra az örökös ágyra fektette.

Utóljára volt az asszony a karjában.

— Mikor halt meg? — kérdezte az orvos a munkást.

— Kakaskukorikoláskor.

— Hány óra volt?

— Három felé.

A doktor megírta az írásait. Aztán mondta az embernek, a ki ott állt a mellére hajtott fejjel:

— Holnap délután temethetik.

A napszámos ember megfogta az ágy szélét és megütödvé szólt vissza.

— Holnap?

— Igen, csak holnap.

— Előbb szeretnék, nagyságos ur. Előbb — Nem lehet. Ha éjtél előtt halt volna meg, eltakaríthatták volna ma, de mivel ma halt meg, huszonnégy óra előtt semmi esetre se lehet. . .

A napszámos elkéseredett. Rászólt a gyerekekre, hogy ne ríjjanak. Nem érti az ember a szavát. Aztán az orvosnak mondta keserű, szomorú szóval:

— Nagyságos ur, már csak akkor kérem, ugy tessék írni a czedulát, hogy éjtél előtt halt meg. . . El szeretnék takarítani még ma. El muszáj. . .

— Hát én hazudjak maga miatt?

A halott ura, a szegény napszámos keserűséggel kiállította:

— Én pediglen, uram, még egy nap-számot veszejtsek el! . . .

... A Hungária előtt sötét, szemetes porfellegben tánczolt végig a fergeteg menyasszonya, piszkos homokos esőszemek kopogtak a magas ablaktáblákon s megindult a vihar. Fekete lett a portól az utca az emberek félve tekintettek ki biztos otthonukból és vágyakozó szemekkel mohóan fedezték fel a szaharai portenger között a kiosi esőszemeket amelyek omlottak le a szikadt elbágyadó Debreczen városára. *Rezeda.*

— **A polgármester jubileuma.** Annak a szívből fakadó mély szeretetnek demonstrálására készül a városunk polgársága, melylyel a maga nagyjainak maradandó érdemeit jutalmazni szokta a hálának hagyományos erényénél fogva. *Simonffy Imre* polgármester pedig méltán foglalja el a legelső helyek egyikét abban az előkelő, díszes társaságban, melynek tagjai mint főbírók és később mint polgármesterek a debreczeni republicát jó és balsorsban diplomata-ügyességgel kormányozták. És nagy nevű elődei közül alig kettő-háromnak jutott az a szerep, hogy a Gondviselés jósága és a közönség bizalmából két évtizeden keresztül viselje az első tisztviselő díszes állását; az elismerésnek talzásba vitele nélkül mondhatjuk, hogy egy sincs a főbírók és polgármesterek között, a ki a békének és a nyugalomnak éveit a város kulturális és gazdasági fejlődésére nézve olyan fényes sikerrel használta volna fel, mint *Simonffy Imre*. Méltán ünnepli tehát Debreczen polgársága, nem csupán a husz éves polgármestert, hanem az olyan tisztviselőt is, a ki néhány hónap múlva félszáz esztendeje, hogy mint Biharvármegye tiszteletbeli aljegyzője a közigazgatás szolgálatába lépett s a ki néhány évi megszakítással (az ötvenes évek elején és 1861. után a provizorium alatt) folytonosan a közügyeknek élt és 1848-tól fogva Debreczen város tisztviselője volt. — E kettős jubilaris ünnepet mi nemcsak a polgármester ünnepelésének tekintjük; ünnepli az által a polgárság saját tevékenységét, szorgalmát és életrevalóságát is, melylyel munkatársul szegődött polgármestere mellé ama magas szociális cél elérése végett, hogy Debreczenből igazi modern várost kell alkotni. — Ez a felfogás adja meg a készülődő jubileum nagy erkölcsi értékét, valódi tartalmát.

A jubileumot rendező bizottság szombaton délután alakult meg a jogász- és tisztviselő kör helyiségében, *Márk Endre* ügyvéd városi bizottsági tag hívta össze a népes értekezletet. Képviselve volt ott a város közönségének minden számottevő eleme, politikai pártállásra és felekezetre való különbség nélkül. Akik a meghívottak közül el nem jöhettek, mint pl. *Puky Gyula* kir. tábla elnök és *Kiss Albert* lelkész orsz. képviselő kijelentették, hogy örömmel csatlakoznak a mozgalomhoz. Az értekezlet elnöké *Márk Endré*, ki az összejövetel célját ösmertette, és jegyzővé *Roncsik Lajos* városi aljegyzőt választotta. *Eötvös K. Lajos* azt a kérdést vetette föl, hogy a városi tisztikarral együtt lehet-e rendezni a jubileumot és nem lehetne-e egyuttal megünnepelni annak évfordulóját is, hogy a polgármester 1846-ban tehát ezelőtt 50 évvel lépett mint Biharvármegye aljegyzője közhivatalba? Miután az értekezlet egyhangulag kimondta, hogy a jubileum megtartását akarja a rendező bizottsággá alakult, kiegészítvén magát a városi tisztikar kiküldöttjeivel és új tagokkal, a tanfelügyelő felszólalása értelmében határozta megtartani az ünnepélyt. Ezután *Dr. Bakonyi Samu*, *Eötvös Károly*, *Könyves*

Tóth Kálmán, *Szűcs Mihály*, *Berger Jenő* stb. hogy az ünnepélyt f. évi október 12-én szombaton rendezik a következő programmal: Gróf *Dégenfeld József* főispánt fölkéri hogy ez alkalomból délelőttre rendkívüli dísz közgyűlést hívjon össze, melyen a jubilans polgármestert üdvözölni fogják egy a polgárság, mint a tisztikar, esetleg más hatóságok és testületek részéről. Ugyanekkor átnyújtják neki a polgárság és a városi tisztikar emléktárgyait. A polgárság ajándéka valamely dísz tárgy lesz az ötvös-mű ipar köréből. Ennek kiválasztásával és beszerzésével teljhatalom mellett küldöttséget bíztak meg. Tagjai: *Márk Endre*, *Stáhl Géza* és *Eötvös K. Lajos*. Este fátylas menettel tisztelik meg a polgármestert. Rendezésére a városi dalegyletet kéri fel, mely bevonja abbe a főiskolai nemes tanuló ifjúságot. Azután bankett lesz valószínűleg a Bikában. A bankettet *Körner Adolf*, *Hermath Gergely*, *Mayer Emil* és *Berger Jenő* rendezik. Miután pedig mint mindenhez, úgy ehez a jubileumhoz is, lelkesedéssel kívül pénz is kell, — az emléktárgy költségeinek beszerzésére a polgárság körében gyűjtést indítanak meg, melyet a rendező bizottság összes tagjai eszközölnek, falosztván magok között a várost. A gyűjtő iverk a felhívással együtt már sajtó alatt vannak. Megsérténénk a város hálás, ünnepeink akaró polgárságát, ha bármily röviden is megkísérlenénk adakozásra buzdítani. A rendező bizottság teljes névsorát holnap közölni fogjuk.

— **Esküvő.** Fényes esküvő folyt le szombaton, augusztus 7-én *Nyiregyházán*. *Dr. Leóvey Miklós*, *Szabolcsvármegye* árvaszékeinek elnöke vezette oltárhoz *Szunyogh Ilonka* kisasszonyt, idősebb *Szunyogh Miklós* Hajdúvármegyében is jól ismert utjehértői nagybirtokos kedves leányát.

— **Ismeretlen okból.** A rendőrségi rövid hírek olvasói gyakorta találkoznak ezzel a kifejezéssel: ismeretlen okból. Rövid, sokat, tragikusan mélyen kifejező fogalom ez. *Ismeretlen okból* szoktak a rendőrségi könyvekben meghalni az emberek: ez a rendőri nekrológ, és az ily ismeretlen okokból meghalt emberek leggyakrabban nem igen bánják a tulvilági berkek és völgyek homályában, ha a rendőrség nem bolygatja fel az ő zomorú, tragikus haláluk indokait. A mai napon, ebben az évben a *harminczadik*, a múlt hét óta pedig a *harmadik öngyilkosságot* könyvelik el a *Kossuth-utcai rendőrfőkapitányság* poros évkönyveibe. Közönyösen fogják felütni a nagy kék kötetű könyvet, mely tábláján az 1895-ik év felírást viseli és a szürke rovatok közé közönyösen írják be a *Ladányi János* nevét, a ki ma édes anyja, özvegy *Ladányi Jánosné* kis-szappanos-utcai lakásán öngyilkosságot követett el — ismeretlen okból.

— Ma délelőtt tíz óra tájban telefonon értesítették az első kerületi rendőrfőkapitányságot, hogy a Kis-szappanos-utca 411-ik sz. házában öngyilkosság történt. Nagy Imre polgári biztos a helyszínére sietve konstataulta, hogy az öngyilkos *Ladányi János* huszonhárom éves, református vallású mérszárosság, a ki az említett házban lakó özvegy édes anyja házpadlásán felakasztotta magát. Végzetes tettét körülbelől a mára virradó hajnalon követte el. Az öngyilkosságot csak ma délelőtt vette észre egy Erdősi Kálmán nevű tíz esztendő fűcska, a ki örökbe fogadott gyermeke özvegy *Ladányiné* nek. A kis fiu rémülten futott le a padlásról és hírül adta a megdöbbentő hirt a 60 esztendő, öz anyának, a ki fájdalomában ajultan rogyott össze. A rendőrség kutatva az öngyilkos hátra hagyott holmijában egy leve-

let talált, melyben megható hangon kéri édes anyját, hogy bocsássa meg neki végzetes tettét. A levélben érzékeny búcsút mond minden hozzátartozójának és végül kéri, hogy bandaszóval temessék el. Utolsó kívánságát teljesíteni fogják. A holttestet nem boncolják fel.

— **Kiválasztás.** A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke *Schneller Károly* debreczeni lakos végzett joghallgatót a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **Választások a főiskolában.** Javában folynak a korteskedések a főiskolai egyletekben. A figyelem leginkább a *Jogász Segély-Egylet* elnöki tisztségre irányul. Eddig az elnökségre vonatkozólag két párt jöhet számba; az egyik, a tekintélyesebb párt jelöltje a városzerte is ismert *Kovács Kálmán* negyed éves joghallgató kinek érdekében pártja nagy tevékenységet fejt ki. A másik párt jelöltje *Torday Sándor* harmad éves joghallgató, a ki eddig nagy kisebbségben van.

— **Uj munkatársunk.** A *Debreczeni Ellenor* szerkesztősége kötelékébe lépett *Krúdy Gyula*, ez a fiatal, talentumos ifju, zsurnaliszta, a kinek eleven tollal írott, éles megfigyelő tehetségre valló szellemes munkáival lapunk hasábjain egy év óta már sokszor találkozott az olvasó közönség. Felesleges mondanunk, hogy *Krúdy Gyula* kiváló munka erőt nyertünk.

— **A debreczeni színházi nyugdíjintézet** aug. 25-én tartott közgyűléseinek jegyzőkönyvét ma mutatta be a városi tanácsnak. A jegyzőkönyvhöz mellékelve van az 1895. évi költségvetés, mely szerint az intézetnek 2000 frt. évi bevétele van, még pedig fennmaradt hátralékból, díjakból, kamatokból és vegyesekből. Ezzel szemben 2920 frtot tesz a kiadása, így 920 az alapszabályok 2 §-a szerint már a vagyont tőkéből fedezik. Ez idő szerint a következők élveznek nyugdíjat *Mándoky Béláné* és *Mándoky Bela* 600—600 frt. *Foltényi Vilmosné*, *Dálnoky Bénié* 480—480 frt. *Foltényi Vilmos* 360 frt. öz. *Filippovicsné* 195 frt. *Gyuraszin Sándor* 80 frt. Minthogy a vagyontól alapszabály szerint 13257 frt. 82 kr. elkölthetetlen, 1896. jan. 1-től fogva, ezen összeget elkülönítik és külön takarékpénztári könyvön helyezik el.

— **Kossuth Ferencz Derecskén.** Mintbenünket értesitenek *Kossuth Ferencz* tegnapi derecskei látogatását elhalasztotta. Derecskén nagy előkészületeket tettek fogadtatására és a derecskeiket meglehetősen lehangolt a *Kossuth távirata*, amelyben tudatta vasárnap reggel, hogy leutazását egyelőre el kellett halasztania.

— **A tanév megnyitása a főiskolában** A debreczeni evangélikus református főiskola összes tanszakain ma, szeptember 9-én kezdődtek meg az előadások. A tanév ünnepélyes megnyitása istentisztelettel kezdődött. Az istentiszteleten, melyet délelőtt kilencz órakor tartottak meg az oratóriumban, jelen voltak:

Kiss Aron, evangélikus református püspök, *Lukács Ödön* nyiregyházi főesperes, *Némethy Lajos* lelkész. *Joó István* esperesi tölgyelős, az *Alsó-Szabolcsi Evangélikus Református Egyházmegye Lelkészi értekezletének* több tagja, továbbá: *Kölcsy Sándor* királyi táblaíri bíró, *Márk Endre*, *Medve Kálmán*, *Lengyel Imre* a szabadelvű párt elnöke és még sokan. Az iskola tanárikara az ifjuság teljes számban jelent meg. A gyülekezet és az iskolai kántus éneklése után *Csiky Lajos* hittanár, a főiskola lelkésze imádkozott s az iskolai énekkar s az együttes éneklés zárta be a lélekemelő megnyitó istentiszteletet. — Isten-

tisztelet tartott fel nagyszámú foglalt, tartó társzoltárforoggyelemn végén a megkapót tét s kért ne feledke nek az al tanusított lentette éljen és gató szavasták az délelőtti vasas a t gimnaziun

— **Gazdaság** tartott, Lajos zsi csütörtök uj létai vást fogu seny most

— **A Ferencz czen** számában jegyzések lájja vála

— **E Hajdu E remley** mü esper az egyhá gyami is fog megv válo korn igazgatás

— **R vác** Jan természetü Szerete tulajdonsá latkoztak Ugyanis szeretete szerette mondta n sogatás u ban tudá szerelmök tovaröppe szetesebb erre kést nak, kire már rége ben a gy ták meg ekben a v mulandós

— **L ban.** A d állandó megállap Tanácsko számos alatt meg ahol Igy lauzolta gével, P ügyvédi kívánságú ságügyi rendelkezet melyet te

— **K rabságot** kövén-k Igazi zar kert. A részesült. nél össze nf. cseñöl nyi tag megbizoi hittanár

tisztelet után Sass Béla, akadémiai igazgató tartott felolvasást a főiskolai díszteremben nagyszámu hallgatóság előtt. A rektori székfoglalót, — daczára, hogy theologiai körbe tartó tárgyról szólt — különösen a szép zsoltafordításokat minden jelen volt nagy figyelemmel hallgatta. Az igazgató beszéde végén a tanuló ifjúsághoz intézett szavaiban megkapóan mutatta be az ifjúság nemes tisztét s kérte az ifjúságot, hogy ezekről meg ne feledkezzenek. — Megköszönve a közönségnek az alma mater iránt az alkalommal is tanúsított érdeklődését, *megnyitottnak jelentette ki az 1895/96-ik tanévet.* Lelkes éljen és taps hangzott fel az akadémiai igazgató szavaira. A VI. számú teremben felolvasták az iskolai törvényeket. Ugyancsak a délelőtti órákban tartatott meg a törvényolvasás a tanítóképzési növendékek s a főgimnaziumi ifjúság előtt.

— **Gazdák kirándulása.** A Debreczeni Gazdasági Egylet választmánya tegnap ülést tartott, melyen elhatározták, hogy Szabó Lajos szíves meghívása folytán a jövő héten csütörtökön meglátogatják az ő mintaszert új léta homok szőlőtelepét. Evégből felhívást fognak közzéni. A tervezett üggető verseny mostanról már aligha nem elmarad.

— **Az ösmeretlen támadónak Balogh Ferencz hittanár** kijelenti hogy a „*Debreczeni*” helyi lap szombati (szep. 7-iki) számában ellene névtelenül intézett „*Megjegyzések*” című cikket méltónak nem találja válaszára.

— **Egy esperes lemondása.** Mint a „*Hajdu Bössörmény és Vidéke*” írja *Szeremley József* alsó-szabolcs hajduvidéki és mű esperese tisztéről lemond s lemondását az egyházmegye e hó 10-ki gyűlésén tárgyalni is fogja. — Az egyházmegye nehezen fog megválni szeretve tisztelt esperesétől, kiváló kormányzójától, kinek az egyházmegye igazgatása körül elévülhetlen érdemei vannak.

— **Rossz szándéku kocsislegény.** Kovács János miklósi utcai kocsislegény rossz természetű ember volt már születése óta. Szerette a jó bort és a szép asszonyt, mely tulajdonságai tegnap frappans alakban nyilvánultak meg magaviseletén. Kovács János ugyanis szabad óráiban: istállótakarítás után szerette Mariskát. Mariska egy ideig viszon szerette őt. — *Az asszony ingatag* — mondta már Rigoletto s Mariska tegnap mosogatás után a lehető leggyöngédebb formában tudatta Kovács Jancsival, hogy eddigi szerelmök nem volt egyéb, mint egy gyorsan tovaröppenő nyáréji álom. A világ legtermészetesebb eseménye, hogy a tüzesvérű Jancsi erre kést ragadott és neki ment kocsistársának, kire, mint a rendőrség előtt vallotta, már régen *pikkje* volt. Szándéka kivételében a gyorsan előhívott rendőrök akadályozták meg és a szerelmes Jancsi a jelen percekben a városháza börtönében busul a szerelem mulandóságán.

— **Látogatás az új törvényszéki palotában.** A debreczeni ügyvédi kamara debreczeni állandó bizottsága az évi munka program megállapítása végett tegnap ülést tartott. Tanácskozás után a helybeli ügyvédi kar számos tagja *Komlóssy Arthur* vezetésével meglátogatta az új törvényszéki palotát, ahol *Igyártó Sándor* törvényszéki elnök, ka lauzolta őket az ő megszokott előzékenységével. Egyszersmind megígérte, hogy az ügyvédi kar működéséhez szükséges minden kívánságot teljesíteni igyekszik az új igazságszolgálat berendezésénél és már most rendelkezésükre bocsátott egy külön szobát, melyet telefonnal is ellátnak.

— **Emlékezés a mártirokra.** A gályarabságot szenvedett prot. lelkészek emlékvénnek tegnap tömörked látogatója volt. Igazi zárandokolás színhelye volt az emlékert. A díszes oszlop általános tetszésben részesült. Ugyancsak tegnap Kiss Áron püspök-nél összejöttek *Szell Farkas* kir. táblai tanácselnök, *Lengyel Imre* a kör választmányi tagja, az emlékkertek felügyeletével megbízott küldöttség elnöke, *Balogh Ferencz* hittanár s miután a Csokonai kör részéről

elvéllalták az oszlop gondozását. — ma délutánra értekezet összehívását határozták el, melyen az oszlop ünnepélyes átadásának módozatait beszélük meg. *Szell Farkas* már tegnap indítványozta, hogy a tiszántúli egyházkerület nevében koszorúztassák meg az emlékmű. Ez az ünnepély lesz 19-én lesz ugyanazon a napon midőn *Kiss Áron* püspök ötvennél több lelkészt szentel fel. Örvendetes hírt hallunk a ref. felsőbb leányiskola köréből, az iskola növendékei e héten szombaton a mártirok emlékére külön ünnepélyt rendeznek. Délelőtt megkoszorúzzák az oszlopot s az ünnepélyre meghívják az igazgató tanácsot, a sajtót, és mindenk felett *Hegyi Mihályné* urnót. A növendékek eléneklik a gályarabok énekét, azután *Nagy Gyula* vallásánár a mártirok történetét ecseteli, végül ismét a növendékek éneklék a XLVI. zsoltaert, melyet a prot. lelkészek kiszabadulások alkalmával énekeltek. Így nevelik a prot. öntudatot, így erősítik a hithűséget gyöngye leány szivekben!

— **Eltélt városi tanácsnok.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága régóta huzódtó fegyelmi ügyet intézett el mai ülésében. *Uzonyi Péter* H-Bössörmény felfüggesztett adóügyi tanácsnokát, ki többrendbeli mu asztással, visszaéléssel és a kincstár pár ezer forintra menő megkárosításával volt vádolva, tekintettel arra, hogy már egy ízben 100 frtig megbüntetett, a legmagasabb fegyelmi bünté tészel súlytotta. Elítélte 508 frt pénzbírságra és kimondotta a kincstár iránt kártérítési kötelezettségét minőfogyva a kincstárt igényeinek követelése végett perre utasította.

— **A miniszterelnök Debreczenben.** Báró *Bánffy Dezső* miniszterelnök szept. 10-én kedden tartja meg beszámolóját Szilágy-Somlyón s hétfőn éjjel Debreczenen keresztül utazik Szilágy-Somlyóra. A vonat, a melyhez a miniszterelnök szalon kocsija csatolva lesz, harmincz perczet tölt az állomáson. Visszafelé a jövő héten szerdán utazik a miniszterelnök s ide este 10 óra 16 perczkor érkezik. Kisérétével minden valószínűség szerint a debreczeni állomáson költi el estebédjét.

— **Tatár Gábor és a pálinka.** *Tatár Gábor* születése óta élénken rokonszenvezik mindennemű szesz és itallal. Rendes szavajárása szerint őt soha sem győzte le még az ital, rendszeren ő kerekedett felül még minden alkalommal. Tegnap azonban megjárta *Tatár Gábor*. Ami emberemlékezet óta eem történt meg vele, (az emberemlékezet fogalom itt csak a mult vasárnap délutánig terjed!) *Tatár Gábor* az ital csuful meggyőzte. Délutáni öt órakor olyképp igyekezett maga felé irányítani az utca mindig tempera-mentáms közvéleményét, hogy jelentette több ízben, hogy:

— *Kérném, én szeretem a püspök urakat, de a püspök urak nem szeretnek engem, de ez, kérem szeretettel nem az én hibám!* *Tatár Gábor* mindazáltal bekisérték a dunkliba, hol valószínűleg a jelen percekben vidáman horkol a kemény börtöni prissen.

— **Három mázsa só.** Három mázsa só tünt el e hónap hetedikén esta hat órakor a D. Nagy János nagymester-utcai 3362. sz. alatt levő szatócs boltja elől. A só három, egyenkint száz kilós darabban hevert a boltajtóban s valóban aranyos betűkkel fogják tejegyezni a helyi tolvajok annáleszeibe azt a pompás ügyességgel végrehajtott sólopást. A sótolvajok, mint legtöbbször, az ismeretlen tettesek inkognitójában rejtőzködnek egyelőre, míg a reydőrség nyakon nem csipi őket. Mindenesetre jellemző a Nagymester-utca közbiztonsági állapotaira, hogy 3, mondó három, azaz 300, mondó háromszáz kiló, illetőleg mázsa só csak úgy, per mandanell tűnik el a szeptemberi alkonyat ereszkedő homályában. A legvalószínűbb az a föltevés, hogy a gyorskezü gazosok kocsival jöttek és azon szállították el a három, mázsányi sódarabot.

— **Balesetek a hadgyakorlaton.** Mint már a *Debreczeni Ellenör* annak idején

jelentette a helyben állomásozó 2-ik számú honvédszázad a dunántúli *Székesfejérvár* környékén tartja ez idei hadgyakorlatait. Mint nekünk *Székesfejérvárról* írják, a debreczeni században sajnálatos balesetek történtek egy atak alkalmával. A rohamban két paripa oly szerencsétlenül bukkott el, hogy lábukat törték, ugyanakkor egy *közhuszár* a lóról lecsuszva oly szerencsétlenül zuhant egy földhányásba, hogy *mindkét lábát eltörte*. A szerencsétlen katona lábait amputálták. Elment mint deli, délczeg legény és koldusan kerül haza.

Városi és megyei hírek.

* **Ujjegyzők a szakbizottságokban.** A városi tanács mai ülésében tekintettel arra, hogy *Roncsik Lajos* teendői az állami anyakönyvvezető hivatal felállításával tetemesen megszaporodnak, az ő jegyzői munkáját a közelebb kiuevezett tiszteletbeli jegyzők között osztotta fel. *Roncsik Lajos* továbbra is jegyzője marad az erdőrendészeti és a kórházi bizottságoknak. Ellenben a színházi bizottságban ezután *Szabó Kálmán* elnöki titkár, a gazdasági, intéző és a gazdasági, intéző vegyesbizottságokban *Tóby Elek* az erdei II. fokú bírósági bizottságban pedig *Szentpétery Ferencz* lesz a jegyző:

* **Az anyakönyvvezető hivatal.** A tanács már végleg megállapodott abban, hogy az állami anyakönyvvezető hivatal helyiségeül azt az előszobás két szobát renzezi be ideiglenesen, melyekben eddig *Óry Sámuel* árvaszéki elnök és az árvaszéki jegyzők dolgoztak. Az árvaszéki elnök *Vecsey Imre* és *Roncsik Lajos* szobáját foglalja el, az árvaszéki jegyzői szoba pedig az elnöki titkár szomszédságában lesz.

Táviratok.

Égő erdő.

Budapest, szeptember 9. (A *Debreczeni Ellenör* eredeti távirata.) *Liptószentmiklósról* telegrafálják, hogy a *szavarini* kincstári erdőség tegnap kigyuladt és több száz holdon ég. A tüzet eddig nem sikerült lokalizálni.

László főherczeg a ravatalon.

Budapest, szeptember 9. (A *Debreczeni Ellenör* eredeti távirata.) A gyászoló családhoz *Alecsuthra* és *Budapestre* temérdek kondoleáló távirat érkezik. A koszoruk igen nagy mennyiségben küldetnek a ravatalra és a kitett iveken száz- meg száz látogató jegyezte nevét. *Klotild* főherczegnő ma mély gyászba öltözött a koporsónál órákig imádkozott. A főherczegnő megdöbbenően meg van törve a súlyos csapás terhe alatt.

Budapest, szeptember 9. (A *Debreczeni Ellenör* eredeti távirata.) *Erzsébet* királyasszony ma koszorút küldött a fiatalon elhunyt *László* főherczeg ravatalára. A koszoru széles moire szállagján ez a felírás olvasható: *Ruhe sanft — tante Elisabeth.* (Nyugodj békében — Erzsébet néned.)

Az én keresztfiam.

— Regény. —

Irtta. Sz. Buday Etel.

(Folytatás és vége.)

— Méltóságos asszonyom! a mi barátságunk oly régi keletű miként létezésem. Lili kisasszony, mint szülőfalum első földbírsokosságának lánya, szüleinek kegyes akaratából, három éves korában tartott engemet a keresztvizrre, így a kereszttség szentsége össze fűzte életünket s a szegény rektor fiának, a még akkor gazdag nemes kisasszony játszó pajtása is lett és elvitázhatatlanul keresztanyjával is megmaradt. Azt hiszen ezen felvilágosítást nyújtva, mi bántó kétely sem férhet karátságunk tisztaságához méltóságos asszonyom!

— O! meants Isten uram! . . . Őa engem féltve értett — válaszolt zavarral az urnő: de nem győzhetve le kételyét így folytató — csak az a csodálatos . . . hogy Lili kisasszony, — ki önnél jóval fiatalabbnak látzik, — mikéut lett az ön keresztanyjává?

— Már volt szerencsém említeni, ő három éves volt, midőn én születtem, így lett azután az én kis keresztmamám.

— Ah! ez valóban egészen szokatlanul hangzik hogy egyik kis bábé a másik keresztanyja legyen, Ez mindenesetre eredeti egy eszme volt.

— És kiengesztelődve nyájasan volt hozám.

— Édes Lili kisasszony fel mentem ma este további kötelezettsége alól.

A tea kiosztását bizza Marira (ez volt a kisebb gyermekek mellett a bonne) és a mi kedves művésznökkel az ön rég nem látott barátjával, a nagy tetszik-beszéljék kedvökre ki magokat.

— És mi, a legközelebbi teasztalhoz települtünk, csak egymást látva csak egymással foglalkozva figyelembe sem véve a vendégek kíváncsi tekintetét melybe engem részeltettek. Talán irigyelve tőlem azon szerencsét, hogy keresztanyja lehettem a nagy művésznök; mit megtudtak a házurnőjétől, ki igyekezett (mint ő nevezé) ez érdekes esetet vendégeivel közölni.

— Gondolt-e valaha reám Lili? — kérde ő hosszan fürkészően tekintve szemembe azután a régi törzetetlen bizalmas barátsággal folytató, — De csak igazat mondjon édes Lili és seive szerint válaszoljon, ne hogy megcsaljon engem vagy magát. . . mert én választást komolyan akarom venni s annak igazságától sok füg . . . igen sok drága Lili. Tehát igazat gondolt reám? . . .

— Igen . . . igen gondoltam önre — válaszoltam némi zavarral a nem várt faggató kérdésekre.

— És én sokszor mondhatni mindég kis keresztmamámra gondoltam . . . Ha az élet küzdelmeitől lankadni éreztem erőmet, vesztet az elém tűzött feladata a kitartást; úgy csak az én eseményemre, az én jó kis tündéremre, kiszületésemkor már megváltott a gonosztól kellett gondolnom és elhagyott a fáradság, csüggedés kitartó erővel haladtam célomhoz . . . érti e Lili? . . . ez azt bizonyítja: hogy aként érez a férfi, miként érzett az ifju, midőn utolszor együtt beszélgettünk a szőlő lugasárnyában és én szent foggadalmat, ígéretet tettem, hogy az én szeretett Lilimnek támasza, védője leszek a jövőbe, mihelyt a férfikort elértem . . . Lili . . . édes kis Lilim! . . . Érez-e nagy amiként érzett? . . . Mit ugyan rejtegetett, de én még is megérzttem, hogy kis szive nem érez közömbösen irántam . . . mondja nem változott-e érzelve? . . . Szívét: azt a nemes szívét megőrizte-e számomra . . . s akar-e? O, ne . . . most feleljen? . . .

E hely, helyzet nem való arra . . . Majd holnap, ha Istenem kívül nem lesz senki sem közelünkben válaszoljon szóval, addig csak engedje, hogy igazságos szemeiből olvassam ki jövő boldogságom.

— És én nem tudom, szemeim mit árulhatnak el; de ő eljött másnap megkérdezni, ha továbbra is csak keresztmamája maradok-e a rektor fiának, vagy kis feleség leszek-e a művésznök? És én, szívemre hallgatva az utóbbit választottam.

Sport.

* **A tornaegylet újjalakulása.** A debreczeni tornaegylet az őszi szezon beálltával új átalakulásnak néz elébe. Az a körülmény, hogy az egyletnek most Péterfia-utca elején épülő új helyisége — mely a modern kívánalmaknak minden tekintetben meg fog felelni — november hó elején megnyílik, az egylet elnökségét arra indította, hogy az egyesületet újjá szervezze. A választmány tagjai dr. Kenézy Gyula elnöklété alatt szombaton a tornaegylet régi helyiségében, a kollegiumban ülést tartottak, melyen különösen az újjászervezés dolgában megindítandó actio képezte megbeszélés tárgyát. — Volt szó a költségvetésről is, de erre vonatkozólag csak akkor fognak érdemlősen határozni, ha az egylet új tagjainak számáról a mozgalom eredménye után tájékozódást szereznek. — Az új helyiség kényelem és felszerelés tekintetében fővárosi nivón fog állani. Lesz benne elkülönített torna és vivó terem, kuglizó, svéd és gyógytorna terem, az ifjaknak testfejlesztésre külön helyiség, a megfelelő vezető, tanító és felügyelő személyzettel, úgy hogy az új tornacsarnok kell, hogy a város intelligens térfi zömének találkozó helye legyen.

Különfélék.

* **A lányokról.** A leányoknak az órához való hasonlatosságát némelyek így definiálják: A fiatal leányok hasonlítanak az öreg órákhoz, mert azok is folyton sietve járnak. A piperkőc leányok hasonlítanak a toronyórához, megüzzük őket, de azért háztartásunkban nem használjuk fel. Szép, de tudatlan leányok hasonlítanak a zenélő órához, melynek folytonos egyhangu zaját hamar meguntjuk. Fecsegő leányok hasonlítanak az éberszítő órákhoz, meghallgatja az ember, de nem szívesen. Elkényeztetett leányok hasonlítanak a napórákhoz, ezek a fedél, azok a lököttő alá nem valók. Háziasan nevelt leányok hasonlítanak az inga órákhoz: biztosan járnak.

* **A világ legnagyobb hadvezérei.** Wolseley lord, az angol hadsereg új főparancsnoka, nemcsak kiváló hadvezér, hanem termékeny író is. Több regényt írt s a hadtudományi irodalom terén is nagy tevékenységet fejtett ki. Így többek közt összeállította a nagy hadvezérek rangfokozatát is, melyben mindenkinek megjelölte az őt megillető helyet. Szerinte a hadvezérek között *Napoleon* illeti meg az első hely, *Julius Cézár* a második. Azután következnek *Hannibál*, *Marlborough* és *Lee*, az amerikai konföderáltak generálisa. Az angol újságoknak feltűnik, hogy Wolseley sem Wellingtont, sem Moltkét nem tekinti nagy hadvezérnek s azon csudálkoznak, hogy Nagy Sándor, Guszáv Adolf, Nagy Frigyes, Condé és Turenne csak *Marlborough* és *Lee* után következnek. Wolseley diadalait *Kumasszi* (1874.) és *Tel-El-Kebir* mellett (1882.) az angol sajtó annak idejében a wörthi és szedáni győzelmek mellé sorozta.

A. tanár: Vajjon, kollega ur, kit tart a legkiválóbb élő nyelvésznek?

B. tanár (habozás nélkül): A feleségemet.

Közgazdaság.

Lottó és osztálysorsjáték.

Debreczen, szeptember 9.

Abból az alkalomból hogy a m. kir. kormánytól a kiállítás alkalmából engedélyezett osztálysorsjáték tervezete megjelent, nem lesz érdektelen ez intézményt röviden ismertetni s a lottó és osztálysorsjáték között összehasonlítást tenni.

— Az osztálysorsjáték hivatala volna a jelenlegi lotto helyébe lépni s ez kísérlet arra, hogy az állam, fiscalis érdekeinek csorbítása nélkül, mennyiben alakíthatná át a jelenlegi lottórendszert a méltányosabb osztálysorsjátékkra. Az állam ugyanis a lottóbevételeiről, a mi átlag évenként 1 1/2 milliónál az összes költségeknél többet tesz ki, különösen mostanában le nem mondhat. Másrészt azonban könnyű belátni e játéknak romboló hatását a morál, s annak méltánytalan voltát a matematikai valószínűség tekintetéből; hogy az állam e hozzá nem illő jövedelemforrásról lemondani készül, az is mutatja, hogy a jövő évtől kezdve három lottóhivatalt, a gráczt, lincolnt és lebergit megszünteti.

Egy szerencsejáték sincs, melynél a játszóknak oly kevés valószínűsége lenne a nyeresésre, mint a számlottónál; s az állam még a matematikai valószínűséget is megcsorbítja a nyereségek kifizetésénél; az egyszerű húzásnak valószínűsége 1:18, a megnevezettnek valószínűsége 1:90, az ambónak valószínűsége 1:400 1/2, a ternónak valószínűsége 1:11,748; a mi szavakkal annyit tesz, hogy egyszerű húzást nyerni: 18 tétel közül egyszer várhatja a betevő; de ez nem azt jelenti, hogy 18 tétel közül egygyel nyernie kell; megnevezett húzást nyerni 90 tétel közül, ambót nyerni 400 eset közül egyszer valószínű; s ezzel szemben az állam nem fizeti méltányosan a játék kockázatát: nem a 18-szoros betétet fizeti meg az egyszerű húzás nyertesének, hanem csak a 14-szerest; s az ambo boldog nyertesének a 400-szoros helyett csak a 240-szeres betét a nyeresége; nem is szólnak arról, hogy pl. az ambo nyertes, ha kettőnél több számot tett, korántsem a fenti, hanem még megrövidítettebb nyereséget élvez, a melyet még minden esetben a 15% nyeresémenyadó és a megfelelő II. foku bélyegilleték segítenek apasztani.

Könnyű belátni, hogy a lottó nagyon egyenetlen játék, mely a betevővel szemben felettébb méltánytalan; moralis szempontból fokozza káros voltát betéteinek alacsony volta, mely azt a színezetet adja neki, hogy a szegényebb osztály számára volna teremtvé; tényleg a lottó játékok legnagyobb contingensét az alsóbb néposztályok adják, hol a babona még ma is virágában van és az álmoskönyv az igazságok csalhatatlan kutféje.

Ezzel szemben az osztálysorsjáték, mely a lottó helyét Franczia és Németországban sőt Szerbiában is már pótolja, lehetőleg érvényre juttatja a játéknak a méltányosság elvét, úgy, hogy pl. a híres porosz királyi osztálysorsjátékban minden 2-ik sorsjegyet nyer, míg hamburgiban az egyes osztályok keretén belül a viszony még kedvezőbb.

A magyar osztálysorsjáték ily kedvező viszonyokat a játékosra mérve még nem ad, mert itt az összes sorsjegyeknek egy tizedére az I. osztályban, majdnem 1 negyedére a második osztályban, s így együtt körülbelül 1 harmadára, az összes sorsjegyeknek esik nyereség.

A sorsjáték 2 osztálylyal bír és összesen 100000 sorsjegyre oszlik; az első osztályban kihuzott sorsjegyek a második osztályban már nem vesznek részt, s a ki előre mindkét osztályra megváltotta sorsjegyét, annak a második osztályra szóló befizetés megtérítetik; a ki az első osztályban nem nyert, de tovább akar játszani első osztályra szóló példányát tartozik megváltani, a mennyiben ugyanis nem ezt venné, úgy az első osztályt megfizetni tartozik; ha pedig jó vagy rossz-bizemüleg, nem az első osztály sorsjegyének megfelelő II. osztály sorsjegyet kapna, nyereségre igényt nem tarthat; a ki tehát a II.-od osztály sorsjegyét utólag veszi meg szem előtt kell tartania, a megszorítást.

Miután az egész sorsjegyek ára 20 frt kissé nagy, tíz-d söt huszad sorsjegyek is vannak forgalomban, hogy ezen, a kis lutrinál sokkal méltányosabb szerencse játék a „kis ember“ előtt is nyitva legyen.

Lás befizetés
Befizetés
a 20 frt
összesen
drb. sc
2.800,00

Eze
gyarapít
tekinthe
a sorsjeg
télyes k
nek; az
tetbe vé
adó és i
nem tar
ben, mel

Az,
jegyek v
sz-rü; a
kivül elő
mellett
gyek vé
telével h

Az
vánatos,
kében,
jövedelm
társadal
fogadtat
jelenlegi
nagy lép
érdekebe
eltörlésé
tetek en

(A debrec

Ger
veszik C
sajtkv
nek 200
árban.

2. I
veszik ő
Zsuzsán
András,
term. és
kadi La
melné
puszta-f
száló bi

3. S
leltos v
zeni la
589/b.

udvartel
hrs. a.
részt, é
irt sest
6000 fr

4. I
veszik C
ánától
1000 fr

Osob

Felelős

Kös

Min

merőse

temetés

ban os

köszön

Deb

Lássuk most mint állanak egymáshoz a befizetések és a nyeremények összegei. — Befizetés: 100000 drb sorsjegy I. osztályra a 20 frt 2.000.000, 90.000 II. 20 frt 1.800.000 összesen: 3.800.000. Nyeremények: 10.000 drb. sorsjegy 634.000 21.499 2.166.000 2.800.000. A kibocsátás jövedelme: 1.000.000

Ezen összeget még az időközi kamatok gyarapítják: ez összeg azonban korántsem tekinthető tiszta nyereségnek, mert ebből a sorsjegy kibocsátás és elhelyezés igen tekintélyes költségei és jutalékai levonásába jönnek; az így fenn maradó nyereséget tekintetbe véve, az állam a nyereségeknek teljes adó és illeték mentességet adott, egyáltalán nem tarthatjuk magasnak azon risiconál szemben, mely a sorsjátékkal szemben fenáll.

Az, hogy egész, tized vagy huszad sorsjegyek vásárlása czélszerűbb-e, igen egyszerű; a részletsorsjegyek vásárlása kétség kívül előnyösebb, mert ugyanazon befektetés mellett a nyeresés valószínűsége a 10-ad sorsjegyek vételével tízszer s 20-ad sorsjegyek vételével huszszor nagyobb.

Az osztálysorsjáték sikere nagyon kívánatos, nemcsak a milleniumi kiállítás érdekében, melynek költségeit az osztálysorsjáték jövedelme csökkenteni hivatva van, hanem a társadalom szempontjából is, mert kedvező fogadtatása és sikere esetén az állam a lottó jelenlegi intézményét feladhatja, s ezzel egy nagy lépés van téve a szegényebb néposztály érdekében; Franciaországban a kis lottó eltörlését a kis összegű takarékpénztári betétek emelkedése követte.

Gaszner Géza.

Ingtalanok forgalma.

(A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságánál).

— F. évi aug. 31-től szept. 7-ig —

Geréb József és neje Matkó Zsuzsánna veszik Czeglédy Józsefnek a debreczeni 2586. sz. tjkvben foglalt varga-kerti szőlő földjének 200 □ öl területű részét 260 frt vételárban.

2. Boldog István és neje Farkas Julia veszik özv. Sarkadi Andrásné szül. Kovács Zsuzsánna, ugysis mint kisk. Sarkadi István, András, Erzsébet, József, Juliánna és Mária term. és törv. gyámja és Sarkadi Eszter Sarkadi Lajosné, Sarkadi Zsuzsánna Kiss Sámuelné debreczeni lakosoktól a debreczeni-pusztá-fancsikai 67. sz. tjkvben foglalt kaszáló birtokot 4300 frtért.

3. Slezák Vincze (Venczel) debreczeni lakos veszi Rubos Vincze (Venczel) debreczeni lakostól a debreczeni 584. sz. tjkvben 539/b. hrsz. a. birt 328. sorszámú házat udvarteleknek és ugyanazon tjkvben 6410. hrsz. a. beirt ondódi szántó földnek egyhatod részét, és a debreczeni 4653. sz. tjkvben beirt sestakerti szőlőnek egyharmad részét 6000 frt vételárért.

4. Balogh Mihály és neje Kiss Juliánna veszik Gulyás István és neje Domján Juliánától ezeknek Csapókeri szőlő földekett 1000 frtért.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonal” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos**

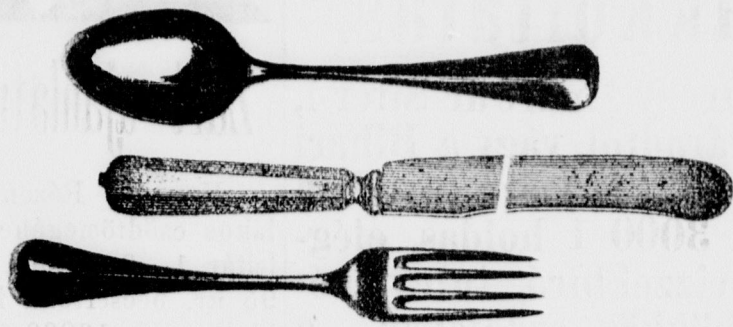
Főmunkatárs: **Koncz Ákos.**

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon rokonainknak és jó ismerőseinknek, kik feledhetetlen leányom temetésén megjelenésükkkel fájdalomainkban osztoztak fogadják ez uton hálás köszönetünket.

Debreczen, 1895. szept. 9.

Özv. Harsányi Sándorné és családja.

nyári és őszi idényre

legmegbízhatóbb első rendű gyárakból: szabadalmazott jégsekreányok, önműködő fagylaltgépeket

legjobb minőségű szódavíz készülékeket, tükrözött kerti golyókat, sodrony borítókat és szabadalmazott

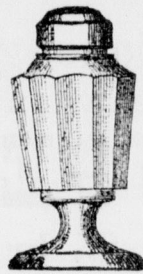
LEGUJABB BEFŐZŐ ÜVEGEKET

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porozellán, lámpa, háztartási konyhaeszközök és díszárak nagykereskedése

DEBRECZEN, Főpiacz 1900.

Az eperjesi Népbank Kályhagyára

ajánlja tiszta fehér és teljesen tűzálló anyagból készült fehér, továbbá barna és zöld ó-német, chamois és majolika

cserépkályháit

valamint diszes kandallók, kandalló kályháit és takarékos tűzhelyeit, melyek ez iparágban legelső rangot foglalnak el és számos elsőrangú kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítottat,

A kályhák felállítását a saját kipróbált szakavatott állítóink végzik.

Egész épületek kályhaberendezést tetemes árengedménnyel vállaljuk el.

≡ Főraktár Eperjesen. ≡

Bizományi és mintaraktár Debreczenben

KOVÁCS GYULA vaskereskedő urnál

Nagy-uj utca szegletén a Bika szálloda mellett.

Kész felállított minta kályháink ugyanott megtekinthetők, s a raktárról kiválasztott kályhák kívánatra azonnal felállítatnak.

Makkoltatás.

Gróf Orczy Endre ur Siter-i, Nagyváradtól, vagy a Bihari állomástól is 1 óra távolban fekvő, 3000 1 holdas, elég-séges vízzel bíró, tulnyomólag bükkös erdőjében, a bő magtermés bérbé adatik.

Fölvilágosítást ad az uradalmi intézőség Siteren u. p. Szalárd.

Békéssy László.

Szives tudomásul!

Az egész országban oly nagy hírnévnek örvendő

brassói és gácsi

gyapjuposztókból

már raktárunkra érkeztek az

őszi és téli ujdonságok.

Mindég készletben vannak

FIU INGEK

darabja 1 frt 25 kr.

Férfi Chiffon ingek

1 frt 50 krtól kezdve.

A hirneves Schroll-féle Ghifonokból

1-90, 2-20, 2-60 kr.

GALLÉROK, KÉZELŐK,

NYAKKENDŐK, HARISNYÁK,

E S E R N Y Ő K

1 frt 10 krtól kezdve.

Szabó Lajos fiai

Debreczen Rózsatér.

Kivánatra vidékre mintákat készséggel küldünk.

Táncziskola

megnyitás.

ALFÖLDI KÁROLY

okl. táncztanító táncziskoláját

folyó évi szept. 14-én

megnyitja, melyre a beiratkozások mai naptól elfogadtatnak.

Lakása Péterfia 980.

Zárt ajánlati hirdetmény.

Közadós Rózenfeld Mihály kabai lakos csődtömegéhez tartozó s a csőd-leltár 1—38 tételei alatt foglalt 135 frt 95 kr. becsértékű ingóságok a csődbíróságnak 13069/1895. P. számú határozata folytán zárt ajánlati verseny útján elfognak adatni a következő feltételek mellett:

1. A leltár 1—37 tételei alatt foglalt butorok és egyéb ingóságokra nézve együttes, a 38. t. a. foglalt izraelita imaszékre pedig külön ajánlat adandó.

2. Az ajánlatel, vagy el nem fogadása felett a csődbíróság fog határozni, s a mennyiben az ajánlat elfogadtatik: tartozk ajánlattevő a tömeggondnok felhívására a tárgyakat azonnal átvenni, és azok árát azonnal a tömeg gondnok kezéhez kifizetni, különben bánatpénze elvész, s a nem teljesítés miatti kárt a tömegnek megteríteni tartozik.

3. Ajánlattevő tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy ezen feltételeket ismeri, s magát ezeknek aláveti.

4. Az ajánlatok lepecsételt borítékban f. é. okt. hó 8 dik napján d. u. 4 óráig alólirott tömeggondnoknak adandók át, 30 frt bánatpénz készpénzbeni befizetése mellett.

Kelt H.-Szoboszlón, 1895. szept. 6-án.

Dr. Malatinszky József

tömeggondnok.

Tóth Béla

gyógyszertára
DEBRECZENBEN.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy

SÓSBORSZESZ

készítményemet, mely saját felügyeletem alatt készül, a forgalomnak átadtam.

Sósborszeszemnek vegytisztasága és gyógyhatása felől teljes biztosítékot nyujtok, és mindazon betegségeknel, a hol a sósborszesz-szükséges, a saját készítményemet ajánlom.

Tisztelettel

Tóth Béla
gyógyszerész.

Raktárak Debreczenben:

Csanak József
Ganovszky Lajos
Gerébi Fülöp
Király János
Kovács Mihály
Kún József

Leidenfrost Ármin
Lusztig Károly
Molnár Lajos
Parti Ferencz
Radeckzy József
Raics Gyula

Rickl J. Zelmos
Szabó Zsigmond
Szent-Királyi Tivadar
Tóth Kálmán
Tóth Sándor és
Varga Lajos uraknál,

valamint gyógytáramban.

Egy nagy üveg 90 kr., kis üveg 45 kr.

Révész Zsigmond

férfi divat-üzlete.

Főpiacz

Ranunkelház.

Az őszi idény beálltával raktáramat a legújabb divatu

férfi és gyermek kalapokkal szereltem fel, még pedig

Habig és Pichler

félékkel és valódi

angol gyártmányokkal.

Valódi

carlsbadi, bécsi, párisi

czipőköl különlegességek, férfiak, nők és gyermekek számára. Bő válasz ték van férfi és fiu csizmákban.

FINOM

esernyők,

bőröndök,

nyakkendők,

keztük,

egyszóval mindenféle férfi toilett czikkek a legutolsó divat szerint, a legjuányosabb árban kaphatók.

